

Kasowy PIT 2025

Monika M. Brzostowska
doradca podatkowy

Agenda webinarium

1. Kto może stosować kasowy PIT?
2. Zasady podmiotowe – kto ma prawo skorzystać z tej metody rozliczeń?
3. Warunek podmiotowy – co ze spółkami cywilnymi i jawnymi?
4. Jakie limity finansowe uprawniają do stosowania PIT kasowego?
5. Moment powstania przychodu
6. Jak długo można nie rozpoznawać przychodu?
7. Zaliczki a moment powstania przychodu
8. Wyjątki od reguł dotyczących kasowej metody rozliczeń
9. Potrącanie kosztów na PIT kasowym
10. Data wystawienia faktury a data potrącenia kosztu?
11. Odpowiedzi na pytania uczestników webinarium

Jak jest teraz? – przychody

Przychodem są kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont. U podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług opodatkowanych podatkiem od towarów i usług za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód pomniejszony o należny podatek od towarów i usług (przychód netto) (art.14 ust.1 updof).

Za datę powstania przychodu, o którym mowa w ust. 1, uważa się, z zastrzeżeniem ust. 1e, 1h-1j i 1n-1p, dzień wydania rzeczy, zbycia prawa majątkowego lub wykonania usługi, albo częściowego wykonania usługi, **nie później niż dzień:**

- 1) wystawienia faktury albo
- 2) uregulowania należności.

Jak jest teraz? – koszty

Za dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodów w przypadku podatników, o których mowa w ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 5e, 6ba, 6bb i 7b, **uważa się dzień wystawienia faktury (rachunku) lub innego dowodu stanowiącego podstawę do zaksięgowania (ujęcia) kosztu.** (art.22 ust.6b updof)

Kasowy PIT – kto może skorzystać?

Podatnicy, którzy płacą:

- podatek dochodowy według skali podatkowej (art. 27 ustawy PIT),
- IP BOX (art. 30ca ustawy PIT),
- podatek liniowy (art. 30c ustawy PIT) oraz
- ryczałt od przychodów ewidencjonowanych (rozdział 2 ustawy o ryczałcie).

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

Podatnik, w tym podatnik rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej, osiągający przychody z działalności gospodarczej prowadzonej samodzielnie stosuje metodę kasową rozliczania przychodów, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- 1) przychody z prowadzonej samodzielnie działalności gospodarczej **w roku bezpośrednio poprzedzającym rok podatkowy nie przekroczyły kwoty 1 000 000 zł***, przy czym w przypadku przedsiębiorstwa w spadku w przychodach uwzględnia się również przychody z działalności gospodarczej prowadzonej samodzielnie przez zmarłego przedsiębiorcę;
- 2) w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą **nie prowadzi ksiąg rachunkowych**;
- 3) złoży właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego sporządzone na piśmie oświadczenie o wyborze metody kasowej rozliczania przychodów w terminie **do dnia 20 lutego roku podatkowego**, a w przypadku podatnika rozpoczynającego prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie roku podatkowego - w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu rozpoczęcia działalności gospodarczej, a jeżeli rozpoczęcie działalności gospodarczej nastąpiło w grudniu roku podatkowego - w terminie do końca roku podatkowego.

**W przypadku gdy w poprzednim roku podatnik prowadził działalność samodzielnie i w formie np. spółki jawnej, to do ustalenia limitu przychodów dla celów prawa do kasowego PIT będą uwzględniane tylko przychody z działalności prowadzonej samodzielnie.*

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

W przypadku metody kasowej rozliczania przychodów za datę powstania przychodu uważa się dzień uregulowania należności, nie późniejszy niż dzień:

- 1) upływu 2 lat, licząc od dnia wystawienia faktury, albo
- 2) likwidacji działalności gospodarczej.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

Na potrzeby metody kasowej rozliczania przychodów przez uregulowanie należności rozumie się również:

- 1) częściowe uregulowanie należności;
- 2) wpłaty na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych.

****Przychodem będzie zatem również, np. zapłacona zaliczka, przedpłata czy zapłacona rata.***

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

Metoda kasowa rozliczania przychodów ma zastosowanie wyłącznie do przychodów, które:

- 1) wynikają z transakcji między podatnikiem a przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz
- 2) są udokumentowane fakturami wystawionymi w terminach określonych zgodnie z odrębnymi przepisami.

Kasowy PIT będzie dotyczył wyłącznie transakcji udokumentowanych fakturami. Istotne znaczenie będzie miało również to, żeby faktura była wystawiona w terminach określonych zgodnie z odrębnymi przepisami. Wymóg udokumentowania transakcji fakturami ułatwi weryfikację zasadności stosowania przez przedsiębiorców metody kasowej. Będzie dotyczył również wyłącznie transakcji pomiędzy przedsiębiorcami (B2B), tj. podatnik będzie rozpoznawał przychód w sposób kasowy, gdy stroną transakcji będzie inny przedsiębiorca, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024 r. poz. 236, z późn.zm.).

Kasowy PIT – nowy art. 14c updog

Metoda kasowa rozliczania przychodów nie ma zastosowania do przychodów wynikających z transakcji między podatnikiem a:

- 1) podmiotem powiązany w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 z podatnikiem, przy czym wielkość udziałów i praw, o których mowa w art. 23m ust. 2 pkt 1 lit. a-c, wynosi co najmniej 5 %;
- 2) podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosujących szkodliwą konkurencję podatkową, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 23v ust. 2, lub zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosujących szkodliwą konkurencję podatkową, określonych w tych przepisach.

Metoda kasowa rozliczania przychodów nie ma zastosowania do przychodów z odpłatnego zbycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ujętych w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Nie przewiduje analogicznego rozwiązania po stronie kosztów uzyskania przychodów, tj. nie wyłącza kosztów wynikających z transakcji z podmiotem powiązany lub podmiotem z kraju stosującego szkodliwą konkurencję podatkową z kasowej metody rozliczania kosztów uzyskania przychodów, tj. z zakresu projektowanego art. 22 ust. 4a ustawy PIT.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

W przypadku wyboru metody kasowej rozliczania przychodów podatnik jest obowiązany stosować tę **metodę przez cały rok podatkowy.**

Jeżeli faktura została wystawiona w roku podatkowym, w którym podatnik stosował metodę kasową rozliczania przychodów, a uregulowanie należności nastąpiło w roku podatkowym, w którym podatnik nie stosuje tej metody, do ustalenia daty powstania przychodu wynikającego z tej faktury podatnik przyjmuje zasady ustalania tej daty stosowane w roku podatkowym, w którym faktura została wystawiona.

**W przypadku wyboru metody kasowej podatnik będzie stosował tę metodę przez cały rok podatkowy. Oznacza to, że podatnik wykonujący działalność gospodarczą nie będzie mógł w trakcie roku podatkowego zrezygnować z metody kasowej na rzecz metody memoriałowej. Obowiązek stosowania metody kasowej przez cały rok podatkowy nie oznacza jednak, że podatnik, który stosował metodę kasową i zlikwidował działalność gospodarczą, np. w kwietniu roku podatkowego, a następnie, np. w lipcu tego samego roku podatkowego, rozpoczął prowadzenie innej działalności gospodarczej, będzie obowiązany stosować metodę kasową również w odniesieniu do nowo rozpoczętej działalności gospodarczej. Innymi słowy, w przypadku likwidacji działalności gospodarczej i rozpoczęcia nowej działalności w tym samym roku podatkowym podatnik, w nowej działalności gospodarczej, zachowuje prawo wyboru metody ustalania daty powstania przychodów i potrącania kosztów uzyskania przychodów.*

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

Jeżeli faktura została wystawiona w roku podatkowym, w którym podatnik nie stosował metody kasowej rozliczania przychodów, a uregulowanie należności nastąpiło w roku podatkowym, w którym podatnik stosuje tę metodę, do ustalenia daty powstania przychodu wynikającego z tej faktury podatnik przyjmuje zasady ustalania tej daty stosowane w roku podatkowym, w którym faktura została wystawiona.

Jeżeli przedsiębiorca w roku podatkowym, w którym stosował metodę kasową rozliczania przychodów, zmarł, przedsiębiorstwo w spadku stosuje tę metodę do końca tego roku podatkowego.

Dokonany wybór metody kasowej rozliczania przychodów dotyczy również lat następnych, chyba że podatnik, w terminie do dnia 20 lutego roku podatkowego, zawiadomi na piśmie właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z metody kasowej rozliczania przychodów.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

Koszty uzyskania przychodów, z wyjątkiem kosztów, o których mowa w ust. 8, poniesione w roku podatkowym, w którym podatnik stosuje metodę kasową, o której mowa w art. 14c, wynikające z transakcji dokonanych między podatnikiem a przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, są potrącane w roku podatkowym, w którym zostało uregulowane zobowiązanie, nie wcześniej jednak niż w dacie poniesienia kosztu. Przepis art. 14c ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Jeżeli uregulowanie zobowiązania następuje po likwidacji pozarolniczej działalności gospodarczej albo zmianie formy opodatkowania na zryczałtowaną formę opodatkowania określoną w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym lub w ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym, koszty uzyskania przychodów, o których mowa w ust. 4a, są potrącane w ostatnim okresie rozliczeniowym przed likwidacją pozarolniczej działalności gospodarczej lub zmianą formy opodatkowania.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updog

Wyjątek od zasady potrącania kosztów w roku uregulowania zobowiązania będzie dotyczył kosztów, o których mowa w art. 22 ust. 8 ustawy PIT, tj. odpisów z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisy amortyzacyjne). Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych będą zaliczane do kosztów uzyskania przychodów na dotychczasowych zasadach. Odpisy amortyzacyjne będą zatem mogły być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, nawet jeżeli jeszcze podatnik nie zapłacił, np. za środek trwały, od którego dokonuje tych odpisów.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

Podatnicy są obowiązani prowadzić ewidencję faktur dokumentujących przychody rozliczane metodą kasową, o której mowa w art. 14c. Ewidencja ta zawiera datę wystawienia faktury, numer faktury, kwotę należności wynikającą z faktury oraz datę uregulowania należności.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

Ewidencja faktur:

- data wystawienia;
- numer faktury;
- kwota należności;
- data uregulowania należności.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

Kasowy PIT będzie fakultatywną formą rozliczeń, którą podatnik będzie wybierał. Może zatem wystąpić sytuacja, w której w jednym roku podatkowym podatnik będzie stosował kasowy PIT, a w kolejnym roku podatkowym będzie rozliczał przychody według zasady memoriałowej.

W konsekwencji np. **faktura wystawiona w grudniu jednego roku podatkowego, w którym podatnik stosował kasowy sposób rozliczenia, może zostać opłacona w kolejnym roku podatkowym, w którym podatnik korzysta z memoriałowego sposobu rozliczenia.** Jeżeli zatem faktura będzie wystawiona np. w grudniu roku podatkowego, w którym podatnik stosował metodę kasową, a opłacona w styczniu następnego roku podatkowego, w którym podatnik będzie stosował metodę memoriałową, to data powstania przychodu będzie określana metodą kasową, tj. przychód powstanie w styczniu w dacie uregulowania należności.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

Metoda kasowa nie znajdzie zastosowania w odniesieniu do przychodów z odpłatnego zbycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ujętych w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Data powstania przychodu ze zbycia tych składników będzie ustalana zawsze metodą memoriałową. Rozwiązanie to koresponduje z określonym w projektowanym w art. 22 ust. 4a ustawy PIT, wyjątkiem od stosowania metody kasowej w odniesieniu do kosztów z tytułu odpisów amortyzacyjnych od tych składników majątku.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updog

Jeżeli zobowiązanie zostanie uregulowane po rezygnacji z metody kasowej, koszty uzyskania przychodów będą potrącone w roku uregulowania należności. Jeżeli zatem podatnik otrzyma np. fakturę kosztową wystawioną w roku podatkowym, w którym stosuje metodę kasową, a opłaci tę fakturę po rezygnacji z metody kasowej, np. w następnym roku podatkowym, to koszt wynikający z tej faktury potrąci w roku podatkowym, w którym opłaci fakturę.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

W związku z projektowanymi rozwiązaniami w zakresie kasowego PIT projekt ustawy wprowadza zmiany dotyczące przepisów o tzw. zatorach płatniczych rozliczanych w zeznaniu rocznym, na podstawie art. 26i ustawy PIT oraz w zaliczkach na podatek, stosownie do art. 44 ust. 17-24 ustawy PIT (art. 1 pkt 6 i 8 lit. b projektu ustawy). Co do zasady, przepisy o zatorach płatniczych nie będą miały zastosowania do należności wynikających z transakcji rozliczanych metodą kasową oraz do kosztów uzyskania przychodów rozliczanych metodą kasową, o których mowa w art. 22 ust. 4a ustawy PIT. Przepisy o zatorach znajdą w całości zastosowanie do należności wynikających z transakcji, które zostaną zaliczone do przychodów po upływie dwuletniego okresu liczonego m.in. od daty wystawienia faktury. Nie znajdzie jednak zastosowania ograniczenie w stosowaniu przepisów o zatorach płatniczych określone w art. 26i ust. 10 pkt 2 ustawy PIT, zgodnie z którym przepisów o zatorach nie stosuje się m.in. w sytuacji, gdy od daty wystawienia faktury (rachunku) lub zawarcia umowy dokumentującej wierzytelność upłynęły 2 lata, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym została wystawiona faktura (rachunek) lub została zawarta umowa.

W takim przypadku zmniejszenia podstawy obliczenia podatku lub zwiększenia straty podatnik będzie dokonywał odpowiednio przy obliczeniu zaliczki za okres, w którym ustalił przychód z uwagi na upływ dwuletniego okresu, lub w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym ustalił przychód z uwagi na upływ dwuletniego okresu.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

1. Przepisy art. 14c, art. 22 ust. 4-4b, art. 24a ust. 1da i 1db, art. 26i ust. 20 i 21 oraz art. 44 ust. 25 i 26 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do:

- 1) przychodów udokumentowanych fakturami wystawionymi, w terminach określonych zgodnie z odrębnymi przepisami, po dniu 31 grudnia 2024 r., jeżeli przychody te nie zostały zaliczone do przychodów przed dniem 1 stycznia 2025 r. zgodnie z art. 14 ustawy zmienianej w art. 1;
- 2) kosztów uzyskania przychodów poniesionych po dniu 31 grudnia 2024 r., jeżeli koszty te nie zostały potrącone przed dniem 1 stycznia 2025 r.

Założenia:

Przedsiębiorca: Pan Marek prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą

Rok podatkowy: 2024/2025

Zmiana przepisów: Stosowanie kasowego PIT od 1 stycznia 2025 r. zgodnie z nowelizacją

Przychody z faktur wystawionych po 31 grudnia 2024 r.

Pan Marek wystawia fakturę sprzedaży na kwotę 50 000 zł netto w dniu 5 stycznia 2025 r.

Odbiorca reguluje należność w dwóch ratach: Pierwsza rata: 20 000 zł wpłacona 15 stycznia 2025 r. Druga rata: 30 000 zł wpłacona 15 lutego 2025 r.

Zgodnie z nowymi przepisami (art. 14c): Przychód zostaje rozpoznany kasowo, w momencie faktycznego otrzymania płatności.

Styczeń 2025 r.: Przychód wynosi 20 000 zł. Luty 2025 r.: Przychód wynosi 30 000 zł.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updof

2. Przepisy art. 6 ust. 1 i 1g, art. 11 ust. 20 i 21, art. 15 ust. 11a i 11b oraz art. 21 ust. 3f ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do przychodów udokumentowanych fakturami wystawionymi, w terminach określonych zgodnie z odrębnymi przepisami, po dniu 31 grudnia 2024 r., jeżeli przychody te nie zostały zaliczone do przychodów przed dniem 1 stycznia 2025 r. zgodnie z art. 6 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Założenia:

Przedsiębiorca: Pani Katarzyna, prowadząca działalność gospodarczą na ryczałcie.

Rok podatkowy: 2024/2025.

Zmiana przepisów: Kasowy sposób rozliczania przychodów na ryczałcie od 1 stycznia 2025 r.

Sytuacja: Przychody dotyczące faktur wystawionych po 31 grudnia 2024 r., które nie zostały zaliczone do przychodów w 2024 r.

Dane: Pani Katarzyna wystawia fakturę za sprzedaż usług na kwotę 30 000 zł w dniu 5 stycznia 2025 r. Zapłata za fakturę została dokonana w dwóch ratach: Pierwsza rata: 10 000 zł wpłacona 15 stycznia 2025 r. Druga rata: 20 000 zł wpłacona 15 lutego 2025r. Faktura dotyczy usług wykonanych w grudniu 2024 r., ale nie została ujęta w przychodach 2024 r., ponieważ zapłata nie nastąpiła przed końcem roku.

Ustalenie przychodów: Zgodnie z nowymi przepisami (art. 6 ust. 1 i 1g, art. 11 ust. 20 i 21): Przychody są rozpoznawane w momencie faktycznej zapłaty, jeśli faktura została wystawiona po 31 grudnia 2024 r. Zapłata 10 000 zł w styczniu 2025 r. zostaje uznana za przychód stycznia. Zapłata 20 000 zł w lutym 2025 r. zostaje uznana za przychód lutego.

Podział przychodów: Styczeń 2025 Przychód 10 000 zł.

Luty 2025: Przychód 20 000 zł.

Kasowy PIT – nowy art. 14c updog

3. W przypadku wpłat lub należności na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, pobranych lub zarachowanych przed dniem 1 stycznia 2025 r., udokumentowanych fakturami wystawionymi, w terminach określonych zgodnie z odrębnymi przepisami, po dniu 31 grudnia 2024 r., przychód powstaje w dniu wystawienia tych faktur, jeżeli:

- 1) w dniu ich wystawienia podatnik stosuje metodę kasową rozliczania przychodów, o której mowa w art. 14c ustawy zmienianej w art. 1, oraz
- 2) pobrane wpłaty lub zarachowane należności nie zostały zaliczone do przychodów przed dniem 1 stycznia 2025 r. zgodnie z art. 14 ustawy zmienianej w art. 1.

4. W przypadku gdy podatnik stosujący metodę kasową rozliczania przychodów, o której mowa w art. 14c ustawy zmienianej w art. 1, dokonał przed dniem 1 stycznia 2025 r. wpłat na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane po dniu 31 grudnia 2024 r., koszty uzyskania przychodów z tytułu tych wpłat są potrącane najwcześniej w dniu, o którym mowa w art. 22 ust. 6b ustawy zmienianej w art. 1, przypadającym po dniu 31 grudnia 2024 r.

Zapraszamy do zadawania pytań!

Kasowy PIT 2025

Monika M. Brzostowska
doradca podatkowy